

ת"פ 37900/01/14 - מדינת ישראל נגד וקנין מסטריאל

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 37900-01-14 מדינת ישראל נ' מסטריאל

בפני
בעניין: כבוד השופט אביטל חן
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

וקנין מסטריאל

הנאשמים

גזר דין

אחריותו של הנאשם, נקבעה על יסוד הודאתו בעבירה של החזקת סמים לצריכה עצמית.

על פי כתב האישום המתוקן, ביום 26/8/12 בשעה 17:00 לערך, החזיק הנאשם 14.66 גרם חשיש ו-39.9 גרם קנבוס.

תסקיר שירות המבחן

הנאשם בן 42 שנה, נשוי ואב ל-6 ילדים, עובד מביתו כמנהל רשת מחשבים.

בתסקיר מתוארות מערכות יחסים מתוחות בין הנאשם לבין הוריו וכך גם במערכת היחסים עם רעייתו, אשר להערכת שירות המבחן, בנוסף עם קשיי תעסוקה, הובילו לתחושת חוסר יציבות בחייו של הנאשם.

בשל תלאות חייו, פנה הנאשם לשימוש בסמים כדרך להתמודדות עם קשייו.

הנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי בתחום העבודה והמשפחה, נעדר דפוסים עברייניים וזו הפעם הראשונה בה הינו עומד לדין.

הנאשם מבין את הפסול שבשימוש בסמים וביטא הכרה כי הסמים מנעו ממנו להתקדם בתחומי חייו השונים. לפני כשנה, פנה הנאשם מיוזמתו למכון טיפולי של עמותת רטורנו, אך הפסיק הטיפול לאחר מספר חודשים בשל בעיה כלכלית.

מסיבה זו סירב הנאשם לאפשר לשירות המבחן לקבל מידע מן המכון אודותיו.

הנאשם שולל צורך טיפולי בהקשר לשימוש בסמים ואף לא בהקשר למערכת היחסים עם רעייתו אותה תיאר כמתוחה.

בנסיבות הענין, ועל מנת למנוע פגיעה באפשרויות התעסוקה העתידית של הנאשם, ממליץ שירות המבחן להימנע מהרשעת הנאשם ולהסתפק בהשתתף 120 שעות של"צ.

טיעוני הצדדים לעונש

טיעוני התביעה לעונש

התביעה מציינת בפתח טיעוניה לעונש כי למרות כמות סם הקנביס שנמצאה ברשות הנאשם, מקבלת היא את הודאתו כי הסמים נועדו לשימוש עצמי וסעיף האישום הומר לעבירה שעניינה שימוש להחזקה עצמית.

עוד מציינת התביעה כי אחד משיקוליה בתיקון כתב האישום, היה בהפנייתו של הנאשם לאפיק הטיפול, ואולם הנאשם לא השלים את הטיפול ואף מנע משירות המבחן לקבל מידע מהמכון בו טופל, דבר המעלה חשש כי הוא מבקש להסתיר מידע מהשירות.

נוכח התרשמות שירות המבחן כי ברקע לשימוש בסמים, מתיחות במערכת היחסים בין הנאשם לבין רעייתו, קשיי קליטה וקשיים סביב התעסוקה, ומשלא ניתן מענה לאלו, בשל סירובו של הנאשם להשתלב בטיפול והימנעותו ממתן בדיקות שתן קיים חשש כי הצהרתו בדבר הפסקת השימוש בסמים נועדה לצורכי ההליך המשפטי בלבד, וכי הוא לא חדל מלהשתמש בסמים.

טיעוני ההגנה לעונש

לטענת הסנגור, קיימת בעמדת התביעה סטיה מהותית מההסדר אליו הגיעו הצדדים.

הנאשם סבור כי התסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם חיובי וכי יש לתת משקל לכך שהנאשם פנה מיוזמתו לטיפול.

את התנגדותו של הנאשם לחשוף פרטים בפני שירות המבחן מסביר הנאשם ברצונו להגן על חסיון פרטים במערכת הזוגית שחשף במהלך הטיפול, ולא מתוך כוונה להסתיר מידע בעייתי.

נוכח נטילת האחריות על מעשה העבירה, היות הנאשם נעדר עבר פלילי ולאור המלצת שירות המבחן, עותר הסנגור להימנע מהרשעת הנאשם בדין ולהטיל עליו צו של"צ.

דין וגזירת דין

מתחם העונש ההולם

הערך החברתי המוגן בעבירות סמים הינו החובה להגן על שלמות בריאותו ושלומו הפיסי והנפשי של הציבור, במידה שבפני מדובר בפגיעה בינונית-גבוהה לנוכח הכמות שנמצאה ברשות הנאשם.

בתי-המשפט חזרו על הצורך להשית ענישה מחמירה ומרתיעה בגין עבירות הסמים השונות. כב' השופטת ברלינר התייחסה בע"פ 170/07 **מטיס נ' מדינת ישראל** (מחוזי ת"א) ספציפית לשימוש עצמי בסמים מסוג קנאביס וחשיש:

"אכן הסם שמדובר בו בתיק הנוכחי הוא קנבוס שמוגדר כ"סם קל". לרוע המזל סמים קלים מהווים לעיתים קרובות את יריית הפתיחה להתמכרות לסמים קשים יותר שלא לדבר על כך שגם בשימוש בהם עצמם טמונה סכנה".

בנוגע לעבירה של שימוש לצריכה עצמית, אפנה עוד לת"פ 12-09-18306 **מדינת ישראל נ' סאמר פח'ר אלדין ואח'** (מיום 3.4.2011), שם נאמר:

"עבירת השימוש בסם לצריכה עצמית מהווה היא את דלת הכניסה אל עולם הפשע. אל לו לבית המשפט לזלזל בחומרתה של עבירה זו אשר לעיתים רבות יש בה כדי להוביל את אותו אדם אשר נוהג להשתמש בסמים אל עבר ביצוע עבירות חמורות יותר כגון גניבה, פריצה, שוד ועבירות אלימות נוספות שכל מטרתן להביא ליכולת מימון הסמים והצריכה במיוחד על רקע מצב כלכלי ונסיבות אישיות כמו אלו אשר צוינו בפניי. על בית המשפט להעביר מסר חד וברור אף ביחס לאלה המשתמשים בסם לצורך צריכה עצמית ולא להמתין עד להסתבכותם בעבירות סמים חמורות יותר. אין ספק, כי השלב הבא לאחר שימוש בסמים לצריכה עצמית, הינו שלב חמור יותר ביחס לביצוע עבירות סם חמורות שיש בהן לפגוע בחברה כולה".

עיון בפסיקה מעלה כי טווח הענישה המקובל בעבירה זו שביצע הנאשם, בנסיבות דומות נע בין מאסר מותנה בלוויית עונשים נוספים לבין מאסר בפועל שיכול וירוצה בעבודות שירות:

ברע"פ 6138/09 איליה פרדזב נ' מדינת ישראל (2.8.2009), דחה בית המשפט העליון ערעורו שלנאשם שהורשע בביצוע מספר עבירות של החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית ונדון ל-8 חודשי מאסר, 12 חודשי מאסר מותנה, קנס כספי ע"ס 2,500 ₪ ונפסל מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך שנתיים.

בת"פ (מחוזי-פ"ת) 32746-11-09 מדינת ישראל נ' ביטון ואח' (16.5.2010) השית בית המשפט על נאשם, נעדר עבר פלילי, שהורשע בהחזקת קנבוס במשקל כ-18 גרם, מאסר החופף את תקופת מעצרו למשך חודשיים ושבוע ומאסר מותנים.

בעפ"ג (מחוזי-י-ם) 53068-10-13 מדינת ישראל נגד ג'ורג' חשמה הורשע הנאשם בהחזקה שלא לצריכה עצמית של סמים מהסוגים הבאים: חשיש במשקל 149 גרם, הרואין במשקל 0.3846 גרם, קוקאין במשקל 2.78 גרם וטבלית של MDPV. בית המשפט קבע כי **"בעבירות של החזקת סמים שלא לשימוש עצמי, בהתחשב בריבוי הסמים, סוגם וכמותם, סבורים אנו כי מתחם הענישה מצוי בין עונש של מאסר בפועל לחודשים בודדים, לבין עונש מאסר בפועל לתקופה בת 16 חודשים."**

במסגרת בחינת הנסיבות הקשורות בעבירה יש ליתן את הדעת לכך שכמות הסם שנמצאה אצל הנאשם אינה מבוטלת, אם כי מדובר בסמים הנחשבים ל"קלים" מבין הסמים הקיימים.

בהתאם לכללי הבניית ענישה, אני סבור כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה לבין מספר חודשי מאסר בודדים.

שאלת הרשעתו של הנאשם בדיון

הנאשם עתר להימנע מהרשעתו בדיון. בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל נקבע כי הימנעות מהרשעה תיעשה בצמצום, בהצטבר שני גורמים: האחד, שסוג העבירה מאפשר "ויתור" על הרשעה, והשני, שיש בהרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם.

בפסק הדין בעניין כתב, מנה בית המשפט מספר אמות מידה לקביעה, אם להימנע מהרשעתו של נאשם לצורך הבטחת שיקומו ובהם, בין היתר, השאלה אם לחובתו עבר מכביד, אם קיים סיכון כי יחזור ויחטא בפלילים, הנסיבות בהן ביצע את העבירה, מידת הפגיעה של העבירה באחרים, יחסו של הנאשם לעבירה, מידת נכונותו להכיר בפסול במעשיו, והשפעותיה של ההרשעה על הנאשם.

ככלל נעשה שימוש באפשרות של ביטול הרשעה או הימנעות מהרשעה מקום בו קיים חוסר פרופורציה קיצוני בין עוצמת פגיעת ההרשעה בנאשם לבין התועלת הציבורית הכללית כתוצאה מההרשעה (ראה: רע"פ 9118/12 אלכסנדר פריגין נ' מדינת ישראל).

בנסיבות המקרה שבפני, אני סבור כי כמויות הסמים שנמצאו ברשות הנאשם, העובדה שלא השלים הליך טיפולי, וכנגזרת, הסיכון כי ישוב לעשות שימוש בסמים בעתיד, מובילים למסקנה כי אין מקום להימנע מהרשעתו של הנאשם בדיון. לכך יש להוסיף, כי לא הוכחה פגיעה בקונקרטיה שתיגרם לו בהרשעתו.

לפיכך, לא ראיתי להימנע מהרשעתו של הנאשם בדיון.

מתחם העונש המתאים

בגזירת העונש המתאים לנאשם, וכקבוע בסעיף 40 יא' לחוק, יש מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם, אשר אינן קשורות בביצוע העבירות, עליהן ניתן ללמוד מטיעוני הצדדים ומתסקיר שירות המבחן.

הנאשם בן 42 שנה, נשוי ואב ל-6 ילדים, עובד למחייתו ומקיים אורח חיים תקין.

הנאשם ללא עבר פלילי, נעדר דפוסים עבריינים, הודה בביצוע העבירה ונטל אחריות על ביצועה.

מנגד, הנאשם החל לצרוך סמים בגיל צעיר כדרך להתמודדות עם משבר שעבר, ולאורך השנים חזר הנאשם לפרקים להשתמש בסמים, כאמצעי לפתרון והתמודדות עם קשיים בהם נתקל, בתחומי חיי השונים. הנאשם מבין כי השימוש בסמים מזיק לו אך אינו מעוניין להשתלב בטיפול, וגם טיפול בו החל באופן פרטי, הופסק על ידו. לא הוכח בפניי כי הנאשם השלים הליך גמילה ממשי וכי הוא נמצא במקום טוב יותר מאשר בתחילת ההליך. עובדה זו בצירוף לכמות הסם שנתפסה מקשים על בית המשפט בבואו להקל עם הנאשם.

בנסיבות העניין ולאור הנימוקים המפורטים לעיל אני מרשיע את הנאשם בעבירה בה נקבעה אחריותו ודן אותו לעונשים הבאים:

1. 30 ימי מאסר, וזאת על תנאי אם יעבור הנאשם משך תקופה בת 3 שנים מהיום עבירת החזקה בסמים לצריכה עצמית.
2. 120 שעות של"צ, בהתאם לתכנית שהוצעה על ידי שירות המבחן, לסיום עד ליום 1/6/16.

ניתן בזאת צו להשמדת הסם.

ניתן היום, 07 ינואר 2016, בנוכחות הצדדים.